

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra psychologie

Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj

Teze bakalářská práce

Vliv dlouhodobé nezaměstnanosti na pracovní motivaci

Autorka: **Hana Rašková, DiS.**

© 2015

Souhrn

Bakalářská práce „Vliv dlouhodobé nezaměstnanosti na pracovní motivaci“ se skládá ze tří částí: vstupní, hlavní textové a přílohové. Vstupní část obsahuje úvod bakalářské práce, cíle práce a metodiku. Hlavní textová část se dále dělí na vlastní zpracování, zhodnocení výsledků, závěr a seznam použitých zdrojů. Vlastní zpracování je rozděleno na čtyři hlavní kapitoly, a sice Motivaci, Pracovní motivaci, Nezaměstnanost a Dlouhodobou nezaměstnanost. Druhou částí je zhodnocení výsledků. Celkem dvěma stům respondentům byl prostřednictvím Úřadu práce v Klatovech předán dotazník. Jejich odpovědi jsou vyhodnoceny a zpracovány tabulkově a graficky. Na základě sestavených otázek jsou vysloveny hypotézy, které jsou pomocí empirického šetření nadále potvrzovány či odmítnuty. Součástí hlavní textové práce je závěr bakalářské práce a seznam knižních publikací a internetových zdrojů, které byly zdrojem pro zpracování teoretické části. V přílohové části je k dispozici dotazník, o jehož vyplnění byla požádána cílová skupina výzkumu, krátkodobě i dlouhodobě nezaměstnaní lidé zaregistrovaní na Úřadu práce v Klatovech.

Klíčová slova

Demotivace, dlouhodobá nezaměstnanost, motivace, nezaměstnanost, nezaměstnaný, pracovní motivace, úřad práce.

Cíl práce

Cílem předkládané bakalářské práce je zanalyzovat pracovní motivaci a její vývoj spojený s dlouhodobou nezaměstnaností. Cílem empirického šetření a výzkumu je posouzení vlivu dlouhodobé nezaměstnanosti na pracovní motivaci, vzájemná komparace a porovnání pracovní motivace lidí nezaměstnaných krátkodobě a dlouhodobě. Obecným cílem je přispění k současným poznatkovým východiskům v oblasti dlouhodobé nezaměstnanosti novými dílčími výsledky na základě realizace vlastní výzkumné studie.

Hlavním cílem výzkumu je zjištění, zda jsou nezaměstnaní lidé ochotni přijmout zaměstnání, které neodpovídá jejich kvalifikaci a požadavkům na nové pracovní místo.

Dílčími cíli bakalářské práce je:

1. Zjistit, zda je vynaložení určitého úsilí a času motivací ke zvýšení pravděpodobnosti získat nové pracovní místo.
2. Zjistit, zda se dlouhodobě nezaměstnaní intenzivně informují o volných pracovních místech i jinak než na úřadu práce, zda to, že jsou bez zaměstnání déle než jeden rok, nesnižuje jejich aktivitu při hledání nového zaměstnání.
3. Zjistit, zda nezaměstnanost ovlivňuje volný čas, rodinný život a zejména životní úroveň a zapříčiňuje tak zhoršení psychického stavu nezaměstnaného.

Metodika

Získání výzkumných dat pro ověření hypotéz bude provedeno dotazníkovým šetřením. Dotazník bude sestaven přímo pro tento účel. Anonymní dotazník se bude skládat z dvaceti osmi otázek a respondenti, jimiž jsou nezaměstnaní muži a ženy různého věku a vzdělání, jej obdrží prostřednictvím Úřadu práce v Klatovech.

Metoda dotazníkového šetření bude vzhledem k cílové skupině nejpřijatelnější. Na jeho vyplnění bude mít respondent dostatečný časový prostor a oproti anketě nebude nucen odpovědět bezprostředně po položení dotazu. Dotazník je anonymní a respondent tak může otevřeně vyjádřit svůj názor a mínění.

Pro vyhodnocování dotazníku budou nejvhodnější odpovědi uzavřené, neboť respondent označí buď možnost „Ano“ nebo možnost „Ne“. Dotazník bude obsahovat také otázky polozavřené, kde respondent nebude omezen pouze výběrem ze čtyř předem nastavených odpovědí, ale bude mít také prostor pro doplnění svého názoru.

Po vyhodnocení dotazníků budou vyvozeny příslušné závěry. Výsledky budou interpretovány v empirické části.

Celé znění dotazníku je k dispozici v přílohové části bakalářské práce.

Hypotézy budou zpracovány pomocí χ^2 (chí kvadrát) testu a Pearsonova korelačního koeficientu.

Chí kvadrát test slouží ke statistickému testování shody mezi očekávanými a pozorovanými hodnotami. Poté se vypočítaná hodnota Chí kvadrát testem srovnává s kritickou hodnotou odpovídající zvolené hladině významnosti při daném počtu stupňů volnosti. Chí kvadrát test není možné provést automaticky, je nutné nejprve ověřit podmínky jeho použitelnosti. (Svatošová, Kába, 2008).

Sílu nezávislosti lze určit pomocí Pearsonova koeficientu kontingence a Cramérova koeficientu kontingence. Pearsonův korelační koeficient je parametrický statistický test, který zjišťuje, jak těsný je vztah proměnných. (Svatošová, Kába, 2008).

Výsledky

V rámci této výzkumné studie byla prokázána souvislost mezi ochotou respondenta přijmout neatraktivní zaměstnání, dále se profesně rozvíjet, četností vyhledávání volných pracovních míst, vlivem nezaměstnanosti na soukromý život respondenta a délkou doby nezaměstnanosti respondenta.

Výsledky empirické části pak dokládají středně silnou závislost mezi dobou nezaměstnanosti respondenta a ochotou přijmout neatraktivní zaměstnání, mezi ochotou se dále vzdělávat a profesně rozvíjet a mezi intenzitou vyhledávání volných pracovních míst a vlivem nezaměstnanosti na soukromý život respondenta.

Z empirické části této bakalářské práce také vyplývá, že dlouhodobě nezaměstnaní lidé nejsou oproti krátkodobě nezaměstnaným ochotni přijmout zaměstnání, které pro ně není přiměřeně atraktivní. Dlouhodobě nezaměstnaní nejsou ve srovnání s lidmi bez zaměstnání do jednoho roka ochotni začít dálkově studovat či se profesně rozvíjet. Nové zaměstnání však vyhledávají stále stejně aktivně jako bezprostředně po jeho ztrátě. Přestože byl dotazník anonymní, zůstává otázkou, do jaké míry je tvrzení respondentů založeno na pravdě.

Návrhem na zlepšení současné situace v okrese Klatovy je uspořádání motivačního programu pro dlouhodobě nezaměstnané s cílem přehodnotit úhel pohledu svůj současný stav, počítačový kurz, kde by se lidé bez zaměstnání mohli naučit, jak správně sestavit životopis, jak ho vložit na internetové servery nabízející volná pracovní místa atd., a rekvalifikační kurz, který by nezaměstnaným mohl pomoci k získání nového zaměstnání.

Seznam hlavních knižních zdrojů

BAŠTECKÁ, Bohumila a kol. *Klinická psychologie v praxi*. 1. vyd. Praha: Portál, s. r. o., 2003. 420 s. ISBN: 80-7178-735-3.

BRČÁK, Josef. SEKERKA, Bohuslav. *Makroekonomie*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, s. r. o., 2010. 292 s. ISBN: 978-80-7380-245-5.

BUCHTOVÁ, Božena a kol. *NEZAMĚSTNANOST Psychologický, ekonomický a sociální problém*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2002. 204 s. ISBN 80-247-9006-8.

HENDL, Jan. *Přehled statistických metod*. 3. vyd. Praha: Portál, 2009. 696 s. ISBN 978-80-7367-482-3.

KOLMAN, Luděk. *Determinanty pracovního chování – motivace*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2006. 46 s.

KREBS, Vojtěch a kol. *Sociální politika*. 3. vyd. Praha: ASPI, a. s. 2005. 502 s. 80-7357-050-5.

MAREŠ, Petr. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. 151 s. ISBN: 80-901424-9-4.

MISKELL, Jane R. MISKELL, Vincent. *Pracovní motivace*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 1996. 78 s. ISBN: 80-7169-317-0.

NAKONEČNÝ, Milan. *Motivace pracovního jednání*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, Profit, a. s., 1992. 258 s. ISBN: 80-85603-01-2.

PROVAZNÍK, Vladimír. KOMÁRKOVÁ, Růžena. *Motivace pracovního jednání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. 1996. 210 s. ISBN: 80-7079-283-3.

PROVAZNÍK, Vladimír. KOMÁRKOVÁ, Růžena. *Motivace pracovního jednání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. 2004. 128 s. ISBN: 80-245-0497-9.

RYMEŠOVÁ, Pavla. CHAMOUTOVÁ, Kateřina. *Průvodce psychologií osobnosti a sociální psychologií pro distanční studium*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, provozně ekonomická fakulta, 2009. 182 s. ISBN 978-80-213-0814-5.

SILLAMY, Norbert. *Psychologický slovník*. Přeložila Strossová I. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2001. 246 s. ISBN: 80-244-0249-1.

SIROVÁTKA, Tomáš. ŘEZNÍČEK Ivo. *Dlouhodobá nezaměstnanost a záchranná sociální síť*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1995. 1. vyd. 117 s. ISBN 80-210-1246-3.

SVATOŠOVÁ, Libuše. KÁBA, Bohumil. *Statistické metody II*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, provozně ekonomická fakulta, 2008. 1. vyd. 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9.